

عنوان مقاله:

رونق بخشی گردشگری مذهبی در بافت های تاریخی به کمک طراحی شهری (نمونه موردی: محله نوغان مشهد)

محل انتشار:

فصلنامه گردشگری فرهنگ، دوره 5، شماره 17 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مرتضی نظرابادیان - کارشناس ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

هومن قهرمانی - استادیار، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

حرم امام هشتم شیعیان در مشهد به عنوان برجسته ترین مکان مذهبی و زیارتی ایران، هر ساله مقصد بسیاری از گردشگران داخل و خارج کشور است. محله نوغان با پیشینه ای غنی از تاریخ و هویت یکی از شاخص ترین محله های هم جوار با حرم رضوی همواره توجه زائران و گردشگران را معطوف به خود ساخته است. اجرای طرح های نوسازی با تمرکز تک بعدی بر مفهوم زیارت به عنوان هدف در غفلت از ظرفیت های تاریخی - هویتی مذهبی محدوده، شیوه بازسازی را مشروعیت بخشیده و با فروکاهش مفهوم زیارت و پهنه قدسی به نقطه اقامت - نقطه زیارت بسیاری از قابلیت های کالبدی - کارکردی موجود را هیچ انگاشته یا حذف کرده است. هدف از این پژوهش بیان مفهوم گردشگری مذهبی به عنوان نگاهی میانجی و کل نگر به قابلیت های بافت های مذهبی تاریخی و کیفیت های فضایی موثر بر آن و الگوی مناسب طراحی شهری محله تاریخی نوغان جهت ارتقای گردشگری مذهبی به عنوان نمونه ارائه شده است. روش پژوهش کیفی - کمی بوده و از نظر نوع هدف در زمره پژوهش های کاربردی قرار می گیرد. به منظور جمع آوری اطلاعات از منابع، پایگاه های علمی معتبر و نظر متخصصان طراحی شهری بهره گیری شده و نتایج به کمک تکنیک تحلیل محتوا ارزیابی شده است. یافته های پژوهش بیانگر است که ارتقای گردشگری مذهبی و مداخله طراحی محور می تواند به صورت موضوعی دوسر برد در معاصر سازی شهر های تاریخی نقش آفرین باشد. در مدل به دست آمده طراحی محور به ترتیب ابعاد عملکردی، کالبدی و حرکت و دسترسی بافت شهری موجود بیشترین تاثیر را در ارتقای جایگاه گردشگری مذهبی بافت محله تاریخی نوغان داشته است.

کلمات کلیدی:

طراحی شهری، گردشگری مذهبی، تحلیل محتوا، محله نوغان، بافت تاریخی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2057701>

